

STRATEGIA DE DIMINUARE A RISCULUI DE ABANDON UNIVERSITAR AL STUDENȚILOR UNIVERSITĂȚII „ATHENAEUM” DIN BUCUREȘTI

1. SCURTĂ INTRODUCERE

Performanța specifică unei comunități academice este condiționată de calitatea și rezultatele sistemului educațional. În contextul actual, marcat de transformări la nivel strategic și operațional, sistemul educațional universitar din România trebuie să se adapteze și să răspundă cât mai bine la toate provocările și oportunitățile generate. Prezenta Strategie își propune aplicarea unui pachet de activități specifice prevenirii și limitării riscului de abandon al studiilor universitare manifestat la nivelul studenților din Universitatea „Athenaeum” din București.

2. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI

2.1 Context european și național

- Abordarea strategică a problematicii abandonului studiilor universitare reprezintă practic un răspuns la recomandările pentru învățământul superior existente în agendele și documentele oficiale ale UE.
 - Strategia Europa 2020 impune ca obiective majore la nivelul UE și a statelor membre reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 10% și creșterea populației cu studii superioare aflate în intervalul de vârstă 30-34 de ani;
- În anul 2010 România și-a asumat obiectivul creșterii la 26,7% a ponderii absolvenților de învățământ terțiar.
 - Rata de absolvire a învățământului terțiar a rămas în România una dintre cele mai scăzute din UE; această situație este cauzată de o serie de factori care reduc accesul tinerilor la învățământul terțiar precum rata relativ scăzută a promovabilității la examenul de bacalaureat și rata mare de părăsire timpurie a școlii;
 - La acești factori se adaugă alții care concură la asumarea deciziei de abandon a studiilor universitare precum relevanța insuficientă pe piața muncii a unora dintre specializările universitare sau oportunitățile limitate existente în programele universitare de dezvoltare a unor competențe transversale, considerate valoroase pentru creșterea angajabilității;
- Două dintre obiectivele naționale Orizont 2030 vizează „*situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE*” și „*apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități*”;

2.2 Principalele paradigme (teorii) privind abandonul studiilor universitare

În cadrul principalelor paradigme privind abandonul universitar, acesta este văzut ca o rezultată a următorilor factori:

- **Caracteristici ale studentului, anterioare intrării lui la studii** (background familial, pregătire în liceu, abilități și deprinderi individuale),
- **Scopuri și angajamente inițiale ale studentului** (scopuri privind propria carieră, angajament față de instituția la care a fost admis),

- **Integrarea academică** (experiențe instituționale în mediul academic care includ performanța școlară, dezvoltarea intelectuală) și **socială** (experiențe instituționale în mediul academic care include interacțiune cu cadrele didactice și colegii),
- **Scopuri și angajamente finale ale studentului** (scopuri educaționale și de carieră influențate de experiențele instituționale),
- **Evenimente externe contextului academic** (resursele financiare, probleme familiale),
- **Auto-eficacitatea în decizia privind propria carieră,**
- **Nivelul de implicare al studentului,**
- **Migrația internațională,**
- **Stresul perceput pe parcursul studiilor.**

2.3 Cine abandonează studiile universitare

Cercetările în domeniu prefigurează un anumit arhetip al persoanelor care abandonează cel mai frecvent studiile universitare:

- Studenți înscriși la formele de învățământ cu frecvență redusă (sau care trebuie să muncească pentru a-și susține financiar studiile),
- Studenții care provin din regiuni geografice izolate,
- Studenții cu vârsta de peste 25 de ani,
- Studenții cu statut socio-economic scăzut,
- Studenții care fac parte concomitent din mai multe grupe de risc.

Este posibil ca abandonul să fie de asemenea influențat și de:

- Insuficienta corelare a planurilor de învățământ cu așteptările angajatorilor și cerințele pieței muncii,
- Numărul insuficient al locurilor de cazare în cămine,
- Numărul insuficient de burse pentru cei cu venituri mici,
- Accesul limitat la activități de consiliere și mentorat,
- Așteptări disproporționate de la cursuri în raport cu conținuturile predate.

2.4. Modele de bună practică privind diminuarea abandonului universitar

Reducerea ratei de abandon universitar depinde de mai mulți factori localizați la diferite nivele instituționale (guvern, universități, facultate, departamente, cadre didactice), ceea ce face ca literatura specifică abandonului universitar să fie foarte vastă. Aceste strategii variază de obicei în funcție de tipul de program, instituție, modul de frecventare a studiilor. Există însă, indiferent de specificitatea contextelor în care se aplică, câteva recomandări de prevenție a abandonului general valabile de care fiecare strategie trebuie să țină cont. Aceste recomandări sunt următoarele:

Dezvoltarea la nivelul studenților a implicării și a sentimentului de apartenență la propria instituția unde studiază,

- a) Sprijinirea perioadei de tranziție la studiile universitare și a interacțiunii cu mediul academic,
- b) Oferirea unui feedback timpuriu și frecvent cu privire la progresul școlar,
- c) Îmbunătățirea, dacă este cazul, finanțării și sprijinului acordat studenților,
- d) Implicarea cadrelor didactice în programe și activități orientate spre reducerea abandonului,
- e) Dezvoltarea politicilor și practicilor de re-înscrisere a studenților,
- f) Utilizarea unor practici oneste și corecte de recrutare a studenților,
- g) Organizarea unor cursuri remediale cu scopul de a crește nivelul competențelor academice.

3. Contextul Universității „Athenaeum” din București

În ceea ce privește abandonul universitar în rândul studenților nivel licență / master al Universității „Athenaeum” din București au fost identificați o serie de factori care se asociază cu rata abandonului.

Astfel, procentajul studenților din Universitatea „Athenaeum” din București care aleg să abandoneze studiile este relaționat cu frecvența redusă la cursuri, probleme socio-economice (incapacitate financiară de auto-susținere), locuirea / jobul în afara Bucureștiului.

În general studenții Universității „Athenaeum” din București care își abandonează studiile o fac încă din anul I de facultate și în cele mai multe dintre cazuri se datorează factorilor de ordin financiar (motivele principale ale abandonului).

Potrivit datelor, în anul universitar 2018-2019 abandonul studiilor universitare pe specializări/programe / ani de studii, pentru fiecare facultate în parte, a fost următoarea:

a. Facultatea de Științe Economice

➤ Studii universitare de Licență - Facultatea de Științe Economice

1. Specializarea Contabilitate și Informatică de Gestiune:

- anul I de studii = 10 studenți
- anul II de studii = 7 studenți
- anul III de studii = 4 studenți

2. Specializarea Administrarea Afacerilor:

- anul I de studii = 5 studenți
- anul II de studii = 2 studenți
- anul III de studii = 4 studenți

➤ Studii universitare de Master - Facultatea de Științe Economice

1. Programul de master Contabilitate, Audit și Consultanță:

- anul I de studii = 5 masteranzi
- anul II de studii = 0

b. Facultatea de Administrație Publică

➤ Studii universitare de Licență – Facultatea de Administrație Publică

- anul I de studii = 10 studenți
- anul II de studii = 2 studenți
- anul III de studii = 3 studenți

➤ Studii universitare de Master – Facultatea de Administrație Publică

1. Programul de master Puterea executivă și Administrația Publică

- anul I de studii = 5 masteranzi
- anul II de studii = 8 masteranzi

4. Măsuri, facilități și programe de prevenire și de intervenție

În vederea diminării ratei de abandon a studiilor universitare, Strategia Universității „Athenaeum” din București, propune trei categorii de acțiuni (planuri de acțiune):

- **Măsuri de prevenție** – cu rol în reducerea riscului de părăsire timpurie a studiilor înainte de instalarea contextului favorabil abandonului;
- **Măsuri de intervenție** – cu rol în diminuarea incidenței fenomenului de abandon al studiilor și de a controla cât mai multe dintre variabilele care ar putea conduce la decizia de abandon universitar;
- **Măsuri compensatorii** – cu rol în a sprijini reintegrarea în sistemul academic a studenților care au părăsit prematur programele de studiu și în susținerea acestora prin măsuri instituționale specifice, în dobândirea calificărilor necesare accesului pe piața muncii.

PLAN DE ACȚIUNE

A. MĂSURI DE PREVENȚIE

Activități propuse / Obiective	Acțiuni de întreprins	Structuri implicate	Termene de implementare
Aplicarea unui sistem de practici clare și transparente de recrutare a studenților	Acțiuni de promovare a programelor de studii focalizate pe oferirea de informații complete și acurate privind exigențele academice.	FSE FAP CCOC Organizații studențești	Anual
Dezvoltarea la studenți a sentimentului de apartenență la propria instituție	Implicarea studenților în diferite proiecte academice și sociale desfășurate de cadrele didactice	FSE FAP CCOC Organizații studențești	Pe parcursul întregului an universitar
Sprijinirea studenților din anul I pe parcursul perioadei de tranziție	Organizarea de activități de acomodare / familiarizare a studenților anului I cu mediul academic	FSE FAP Organizații studențești	Luna octombrie – noiembrie a fiecărui an
Instruirea cadrelor didactice în ceea ce privește competențele de prevenire și intervenție timpurie în cazurile de risc de abandon academic	Derularea de programe specifice de informare / pregătire destinate cadrelor didactice.	Experți CCOC	Anual
Intensificarea relației cu mediul de afaceri	Oportunități de intership și practică profesională.	FSE FAP CCOC	Pe parcursul întregului an

B. MĂSURI DE INTERVENȚIE

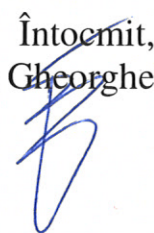
Activități propuse / Obiective	Acțiuni de întreprins	Structuri implicate	Termene de implementare
Dezvoltarea la studenți a abilităților și atitudinilor necesare succesului academic și profesional.	Dezvoltarea de programe remediale, de sprijin a studenților care să vizeze: strategii de învățare personală, strategii de învățare a tehnologiilor informațiilor, strategii de dezvoltare personală, activități extracuriculare în sprijinul succesului academic.	Rectoratul prin CEAC SE, CEAC-AP, CCOC	Pe parcursul întregului an
Acordarea de sprijin studenților aflați în risc de abandon prin acțiuni de consiliere vocațională și pentru dezvoltare personală.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Programe de consiliere vocațională, ➤ Activități de consiliere psihologică, ➤ Programe de tutoring. 	CCOC	Pe parcursul întregului an
Dezvoltarea la nivelul fiecărui departament al celor două facultăți a unui sistem de monitorizare a parcursului academic al studenților aflați în situații de risc de abandon.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaborarea unor proceduri interne care să permită identificarea studenților cu risc crescut de abandon, ➤ Identificarea timpurie a cazurilor care sporesc probabilitatea riscului de abandon, ➤ Realizarea de analize privind factorii instituționali, financiari și individuali care contribuie la abandonul studiilor universitare, 	FSE FAP	Septembrie 2020

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Constituirea unei baze de date cu toate informațiile necesare pentru a putea avea o imagine unitară cu privire la prezența la ore, abandonul școlar, migrația, situația financiară precară, inserția pe piața muncii. 		
Organizarea de evenimente ce pun în legătură angajatorii cu cadrele didactice și studenții Universității Athenaeum, București (workshopuri tematice).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaborarea unor mecanisme și proceduri flexibile care să permită comunicarea eficientă între toți participanții la procesul educațional (angajatori, cadre didactice, studenți). 	FSE FAP CCOC	Permanent

C. MĂSURI DE COMPENSATORII

Activități propuse / Obiective	Acțiuni de întreprins	Structuri implicate	Termene de implementare
Măsuri de eficientizare a reglementărilor de reinserție academică a studenților	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Discutarea și unde este posibil revizuirea reglementărilor privind procesul de exmatriculare și reînscrisere a studenților, ➤ Utilizarea unui instrument (interview, chestionar) de identificare a motivelor de abandon la nivelul studenților care decid să întrerupă studiile, ➤ Dezvoltarea unui mecanism de informare din timp a studenților aflați în risc de abandon din cauza neîntinerii criteriilor de promovabilitate de către aceștia. 	Rectoratul prin CEAC SE, CEAC-AP, CCOC	Septembrie 2020

Întocmit,
Lect.univ.dr. Radu Gheorghe

 RECTOR,
 Conf.univ.dr. Miștan Daniela

Aprobat în ședința de lucru din data de 20.09.2019